

Comunicatul Președintelui Curții Constituționale a României cu privire la publicarea Hotărârii nr.7/2025 privind contestațiile formulate împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr.18D din 9 martie 2025

Astăzi, 14 martie 2025, am transmis la Monitorul Oficial, în vederea publicării, Hotărârea Curții Constituționale nr.7/2025 privind respingerea contestațiilor formulate împotriva neînregistrării de către Biroul Electoral Central (BEC) a candidaturii independente a domnului Călin Georgescu la alegerile pentru Președintele României din anul 2025.

Întrucât în spațiul public există o așteptare justificată pentru informații clarificatoare privind conținutul Hotărârii nr.7/2025, adoptată cu unanimitate de voturi, în ședința Curții Constituționale a României din data de 11 martie 2025, vom prezenta câteva aspecte pe care le considerăm esențiale pentru buna, corecta și justa înțelegere a motivelor și consecințelor respectivei hotărâri.

În ultima perioadă, putem observa o acțiune consistentă și sistematică de discreditare și devalorizare la scară largă a argumentației juridice constituționale care fundamentează deciziile și hotărârile Curții Constituționale a României.

Suntem conștienți că activitatea Curții Constituționale, raportată la rolul său și la atribuțiile sale, a fost și va fi întotdeauna supusă atât aprecierilor, cât și criticilor la nivelul societății. Prin esența sa, orice formă de justiție, cu atât mai mult justiția constituțională, care are în principal un rol preventiv, nu sancționator, creează prin deciziile și hotărârile sale premisele unor critici inerente din partea celor care se consideră nedreptățiți de soluția adoptată. Aceste critici sunt firești și sunt o dovadă că în România pluralismul politic și al opiniilor constituie unul dintre principiile ordinii constituționale democratice.

Totodată, chiar dacă înțelegem că, în perioadele electorale, pasiunile și partizanatele ideologice, doctrine sau personale pot genera o tensiune socială care depășește sfera obișnuinței, trebuie să reafirmăm că în România, ca stat membru al UE și al NATO, deci parte a spațiului democratic occidental, există o ordine constituțională și legală care trebuie respectată, ca expresie a suveranității și a unității statale și societale, a identității constituționale a statului român.

În acest sens, Curtea Constituțională a României, ca instanță de contencios constituțional prin care se realizează justiția constituțională, nu poate fi influențată sau amenințată prin intermediul niciunei forme de presiune, având nu doar rolul, ci și obligația constituțională de a garanta supremația Constituției prin exercitarea efectivă a atribuțiilor sale. Într-un stat de drept, criticile sunt binevenite, presiunile sunt inacceptabile și dezavuabile.

* * * *

Având în vedere aspectele enunțate, vom prezenta câteva explicații suplimentare pentru a înțelege temeiurile argumentative obiective care au stat la baza adoptării Hotărârii nr.7/2025, astfel încât dezbateră publică guvernată de principiul pluralismului politic și al

libertății exprimării opiniilor politice să nu denatureze într-o confuzie întreținută, care poate să conducă la discreditarea instituțiilor statului și la subminarea încrederii între membrii societății noastre.

Prin Hotărârea nr.7/2025, Curtea Constituțională, în esență, a examinat 5 critici principale invocate în contestațiile formulate, după cum urmează:

1. Cu privire la faptul că adoptarea deciziei BEC de respingere a înregistrării candidaturii a fost realizată cu încălcarea normelor procedurale prevăzute de lege

Curtea Constituțională a stabilit că aceste aspecte sunt chestiuni tehnice, care nu pun în discuție validitatea formală a deciziei BEC și **nu prezintă relevanță din punctul de vedere al competenței Curții Constituționale.**

2. Cu privire la competența Biroului Electoral Central de a analiza condițiile de eligibilitate de rang constituțional stabilite în jurisprudența Curții Constituționale a României prin Hotărârea nr.2/2024

Curtea Constituțională a României a recunoscut această competență a Biroului Electoral Central în mod direct și exclusiv pentru procesul electoral în curs prin Hotărârea nr.32/2024 de anulare a alegerilor prezidențiale. În respectiva hotărâre s-a prevăzut expres că reluarea procesului electoral presupune inclusiv constituirea unor noi birouri electorale, depunerea din nou a candidaturilor care urmează să fie evaluate de noul Birou Electoral Central și derularea unei noi campanii electorale corecte și transparente, prin raportare la principiile și valorile constituționale.

De altfel, toate deciziile și hotărârile Curții Constituționale au caracter general obligatoriu odată publicate în Monitorul Oficial al României. Acest caracter general obligatoriu nu este o formă a democrației autoritare, cum se încearcă să se insinueze în discursul public, ci este singura garanție că în cadrul unui stat suveran ordinea constituțională este protejată de abuzuri interne și externe prin asigurarea supremației Constituției.

Ca atare, conform Hotărârii nr.32/2024, Biroul Electoral Central avea nu doar competența, ci și obligația să verifice condițiile de eligibilitate privind respectarea Constituției și apărarea Constituției în ceea ce privește candidaturile depuse în cadrul procesului electoral, în limitele dezvoltate prin Hotărârea nr.2/2024 a Curții Constituționale a României.

3. Cu privire la conținutul argumentativ al Deciziei Biroului Electoral Central

În limita competenței sale prevăzute de Legea nr.370/2004 privind alegerea Președintelui României și a Hotărârii Curții Constituționale nr.32/2024, Biroul Electoral Central a dezvoltat un raționament propriu cu privire la respectarea de către persoana care și-a depus candidatura a condiției de eligibilitate privind respectarea Constituției.

În cadrul acestui raționament, Biroul Electoral Central a constatat că încălcarea legislației electorale (de exemplu, modul de derulare a campaniei electorale online și finanțarea campaniei electorale), care a condus la distorsionarea semnificativă a rezultatului alegerilor din 1 decembrie 2024 și, în consecință, la anularea alegerilor, constituie o conduită contrară Constituției României, unde se prevede la art.1 alin.(5) că, în România, respectarea Constituției și a legilor este obligatorie.

Pentru a înțelege raportul dintre Hotărârea Curții Constituționale nr.32/2024 și Decizia Biroului Electoral Central nr.18D din 9 martie 2025 trebuie să precizăm că justiția constituțională în materia anulării alegerilor are ca obiect procesul electoral în ansamblul său, în timp ce măsura electorală a evaluării și a înregistrării/respingerii candidaturilor vizează respectarea de către persoana care își depune dosarul de candidatură a condițiilor de eligibilitate constituționale și legale.

Astfel, Biroul Electoral Central a particularizat neregularitățile de ordin legal care au condus la anularea alegerilor la conduita persoanei care și-a depus candidatura, constatând în mod logic încălcarea condiției de respectare a Constituției. Ordinea constituțională este unitară, iar încălcarea legilor reprezintă o încălcare a Constituției, ca factor de validitate pentru întreaga ordine juridică statală.

4.Cu privire la faptul că excluderea de către BEC a unui candidat din procesul electoral produce efecte perpetue

Curtea Constituțională a stabilit că respingerea înregistrării unei candidaturi pe motiv că persoana în cauză a încălcat principii și valori constituționale **nu conduce la o sancționare perpetuă a acesteia prin prisma dreptului de a fi ales în funcția de Președinte al României**. Aceste aspecte se analizează de la caz la caz și au o anumită temporalitate raportată la ciclicitatea alegerilor și la evaluarea respectării de către candidați a principiilor și valorilor constituționale fundamentale.

5.Cu privire la dreptul de apărare pretins încălcat atât în fața Biroului Electoral Central, cât și în fața Curții Constituționale a României

Conform legii, procedura în fața Biroului Electoral Central în privința înregistrării candidaturii nu este o procedură de natură litigioasă. În procedura administrativă de analizare a dosarelor de candidatură, Biroul Electoral Central nu este o instanță de judecată, ci acționează ca o autoritate administrativă. Decizia Biroului Electoral Central este un act administrativ prin care se poate dispune, raportat la condițiile de eligibilitate prevăzute de lege, înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii.

În considerarea competenței Curții Constituționale prevăzute la art.146 lit.f) din Constituție, de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României, legiuitorul a stabilit posibilitatea persoanelor nemulțumite de decizia Biroului Electoral Central de a contesta respectiva decizie exclusiv în fața Curții Constituționale.

Conform Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, procedura în fața Curții nu este publică, persoanele interesate putând, însă, să depună în scris punctele lor de vedere. De altfel, Curtea Constituțională a informat public candidatul, precum și orice persoană interesată, prin afișarea contestațiilor pe site-ul instituției, că dosarul se soluționează pe baza sesizării și a celorlalte documente depuse până în ziua termenului stabilit pentru analizarea contestației.

Toate aceste aspecte sunt esențiale pentru a înțelege că în materia alegerilor pentru Președintele României, contestațiile privind elementele esențiale ale procesului electoral sunt supuse procedurilor Curții Constituționale, și nu procedurii instanțelor de judecată, în considerarea elementelor specifice ale acestor alegeri, precum și a importanței acestora pentru protejarea și garantarea suveranității și identității constituționale.

*

În cadrul procesului de alegere a Președintelui României din anul 2025, viața publică este marcată de o competiție politică efervescentă, context în care Curtea Constituțională, în exercitarea atribuțiilor și funcțiilor sale esențiale, trebuie să asigure menținerea echilibrului constituțional general, stabilitatea ordinii constituționale și pacificarea vieții publice, indiferent de intensitatea, fluctuațiile și variațiile procesului politic și electoral.

Pentru instituția contenciosului constituțional, exigențele și cerințele Legii fundamentale reprezintă reperul și sistemul referențial de legitimitate și validitate a acțiunilor din sfera vieții publice în coordonatele democrației constituționale. Actele jurisdicționale ale Curții Constituționale sunt și trebuie să fie expresia preeminenței dreptului și a domniei legii în scopul asigurării protecției cadrului constituțional, care se situează deasupra intereselor grupurilor de interese politice sau de altă natură din societatea românească în competiția lor pentru accederea la puterea politică instituționalizată.

Președintele Curții Constituționale a României

Marian Enache